

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Επεξηγηματικό σημείωμα για τις Εξωτερικές Στατιστικές - Απρίλιος 2024

Το παρόν σημείωμα στοχεύει να παράσχει μια επισκόπηση των κυριότερων εξελίξεων στις Εξωτερικές Στατιστικές¹ της Κύπρου για το Έτος 2023, με έμφαση στις εξελίξεις σε επιλεγμένους μακροοικονομικούς δείκτες.

I. ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Πίνακας 1 και Γράφημα 1)

I.1 Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών και Λογαριασμός Κίνησης Κεφαλαίων

Το έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών αυξήθηκε στα €3.607,2 εκατ. το 2023, σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους €2.202,7 εκατ. το 2022 (βλ. Πίνακα 1 και Γράφημα 2), που αντιστοιχεί στο 12,1% και 7,9% του ετήσιου ΑΕΠ της Κύπρου, αντίστοιχα. Η αύξηση του ελλείμματος του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών προήλθε κυρίως από τη χειροτέρευση των ελλειμμάτων του *Ισοζυγίου Αγαθών* καθώς και του *Πρωτογενούς και Δευτερογενούς Εισοδήματος*. Συγκεκριμένα, η αύξηση του ελλείμματος του *Ισοζυγίου Αγαθών* (από €5.973,1 εκατ. σε €7.115,2 εκατ.), η χειροτέρευση του ελλείμματος του *Πρωτογενούς Εισοδήματος* (από €2.087,7 εκατ. σε €3.010,7 εκατ. το 2023) και η αύξηση του ελλείμματος του *Δευτερογενούς Εισοδήματος* (από €203,4 εκατ. το 2022 σε €322,7 εκατ. το 2023) συνέβαλαν στη διόγκωση του ελλείμματος αυτού. Οι εν λόγω εξελίξεις αντισταθμίστηκαν, εν μέρει, από το αυξημένο πλεόνασμα που κατέγραψαν οι Υπηρεσίες (από €6.061,5 εκατ. σε €6.841,5 εκατ.).

Πίνακας 1. Ισοζύγιο Πληρωμών

(€ εκατ.)	2022			2023			%ΔΥπόλοιπο*
	Πίστωση	Χρέωση	Υπόλοιπο	Πίστωση	Χρέωση	Υπόλοιπο	
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	50.360,1	52.562,9	-2.202,7	51.088,5	54.695,6	-3.607,2	↓ -63,8%
Αγαθά	4.581,5	10.554,6	-5.973,1	4.346,4	11.461,6	-7.115,2	↓ -19,1%
Υπηρεσίες	21.817,2	15.755,7	6.061,5	22.287,3	15.445,8	6.841,5	↑ 12,9%
<i>εκ των οποίων:</i>							
Μεταφορές	3.952,9	2.693,1	1.259,8	4.185,4	2.970,5	1.214,9	↓ -3,6%
Ταξίδια	2.737,3	1.295,2	1.442,0	3.306,1	1.668,9	1.637,3	↑ 13,5%
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	5.243,8	3.170,4	2.073,4	4.688,8	2.835,5	1.853,3	↓ -10,6%
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφορόρησης	6.894,7	4.504,1	2.390,6	7.090,8	4.268,0	2.822,8	↑ 18,1%
Λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες	1.688,3	3.205,0	-1.516,7	1.645,2	2.641,3	-996,1	↑ 34,3%
Πρωτογενές Εισόδημα	23.223,2	25.310,8	-2.087,7	23.681,9	26.692,6	-3.010,7	↓ -44,2%
Εξαρτημένη εργασία	73,5	105,3	-31,8	72,3	109,2	-36,9	↓ -15,9%
Άμεσες επενδύσεις	21.427,5	23.997,5	-2.570,0	21.049,5	24.787,5	-3.738,0	↓ -45,4%
Επενδύσεις χαρτοφυλακίου	531,1	603,7	-72,6	474,0	545,1	-71,1	↑ 2,0%
Λοιπές επενδύσεις	1.128,8	535,7	593,1	2.007,9	1.177,0	830,9	↑ 40,1%
Συναλλαγματικά διαθέσιμα	2,2	2,2	0,0	2,7	2,7	0,0	↑ 26,3%
Λοιπά πρωτογενές εισόδημα	60,2	68,6	-8,5	75,5	73,9	1,7	↑ 119,7%
Δευτερογενές Εισόδημα	738,3	941,7	-203,4	772,9	1.095,6	-322,7	↓ -58,7%
Λογαριασμός Κίνησης Κεφαλαίων	206,3	153,3	53,0	139,5	146,9	-7,3	↓ -113,8%
	Καθαρή απόκτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων	Καθαρό αποτέλεσμα	Καθαρή απόκτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων	Καθαρό αποτέλεσμα	
Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών	-8.858,7	-6.863,0	-1.995,7	-12.840,9	-9.962,9	-2.878,0	↓ -44,2%
Άμεσες επενδύσεις	-7.495,5	950,2	-8.445,7	-12.065,4	-8.316,3	-3.749,1	↑ 55,6%
Επενδύσεις χαρτοφυλακίου	1.600,1	452,1	1.148,0	1.212,2	-1.932,0	3.144,2	↑ 173,9%
Χρηματοοικονομικά παράγωγα	-863,3	-699,0	-164,2	-173,0	-101,8	-71,2	↑ 56,7%
Λοιπές επενδύσεις	-2.196,8	-7.566,2	5.369,5	-1.810,1	387,2	-2.197,3	↓ -140,9%
Συναλλαγματικά διαθέσιμα	96,8		96,8	-4,6		-4,6	↓ -104,8%
Καθαρά σφάλματα και παραλείψεις			154,0			736,4	↑ 378,1%

Καθαρά σφάλματα και παραλείψεις

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

*%ΔΥπόλοιπο ορίζεται ως η % μεταβολή στο Υπόλοιπο του 2023 έναντι του αντίστοιχου Υπολοίπου του 2022.

¹Εξωτερικές στατιστικές – συγκεκριμένα Ισοζύγιο Πληρωμών, Διεθνής Επενδυτική Θέση και Στατιστικές Εξωτερικού Χρέους - μετρούν όλες τις οικονομικές συναλλαγές και όλες τις χρηματοοικονομικές θέσεις μεταξύ κατοίκων και μη κατοίκων.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

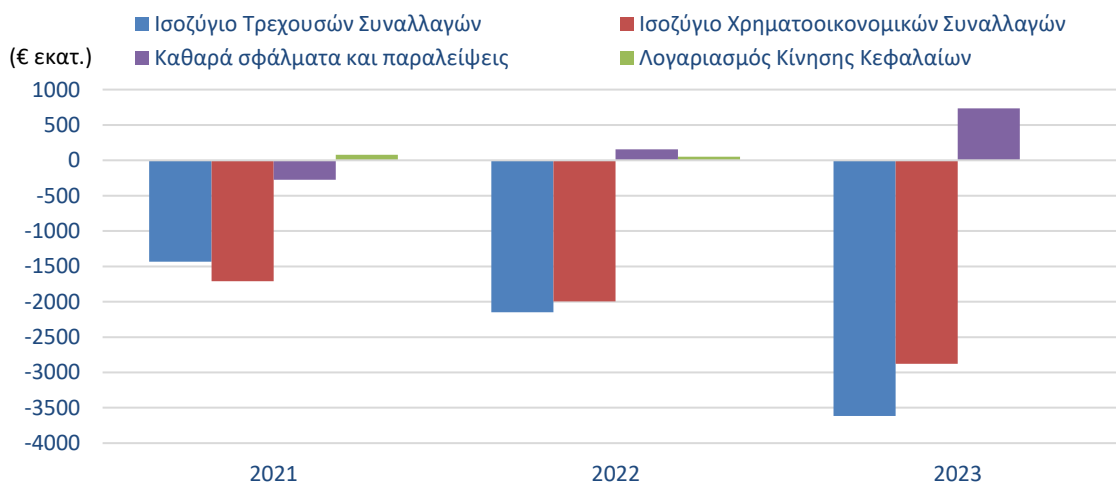
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Περισσότερες λεπτομέρειες για τις μεταβολές στις κυριότερες κατηγορίες του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών δίδονται πιο κάτω:

- **Αγαθά** - Οι εισαγωγές παρέμειναν συστηματικά ψηλότερες από τις εξαγωγές. Το εμπορικό έλλειμμα το 2023 αυξήθηκε, καθοδηγούμενο κυρίως από την αύξηση στις εισαγωγές και σε λιγότερο βαθμό από τη μείωση στις εξαγωγές. Η αύξηση των εισαγωγών αποδόθηκε στην αύξηση τόσο των εισαγωγών κινητού εξοπλισμού (κυρίως πλοίων) όσο και των εισαγωγών των λοιπών γενικών εμπορευμάτων. Στην πλευρά των εξαγωγών, ο κινητός εξοπλισμός αυξήθηκε οριακά, ενώ τα υπόλοιπα είδη αγαθών που περιλαμβάνονται στα γενικά εμπορεύματα, κατέγραψαν μείωση. Όσον αφορά τις καθарές εξαγωγές τριγωνικού εμπορίου αυτές κατέγραψαν μείωση ύψους €24,6 εκατ. (από €880 εκατ. το 2022 σε €855,4 εκατ. το 2023).
- **Υπηρεσίες** - Η αύξηση του πλεονάσματος των Υπηρεσιών ύψους €780 εκατ. προήλθε κυρίως από θετικές εξελίξεις στα ταξίδια, στις λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες, στις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφόρησης. Αυτές οι εξελίξεις αντισταθμίστηκαν, εν μέρει, κυρίως από μειώσεις που καταγράφηκαν στις κατηγορίες των Χρεώσεων για τη χρήση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας π.δ.π.α., των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και, σε μικρότερο βαθμό, στις μεταφορές και στις Υπηρεσίες μεταποίησης αγαθών τα οποία ανήκουν σε άλλους.
- **Πρωτογενές Εισόδημα** - Η αύξηση του ελλείμματος στο Πρωτογενές Εισόδημα συνδέεται, κατά κύριο λόγο, με μειώσεις που καταγράφηκαν στα έσοδα από Άμεσες Επενδύσεις οι οποίες συσχετίζονται αρνητικά με τις εξελίξεις στον Λογαριασμό Υπηρεσιών, και ειδικότερα με τα αναλογούντα κέρδη των Κυπριακών εταιρειών ξένων συμφερόντων, και σε μικρότερο βαθμό στο Εισόδημα από εξαρτημένη εργασία. Οι τάσεις αυτές μετριάστηκαν από την αύξηση των εσόδων του Λοιπού Πρωτογενούς Εισοδήματος και των Λοιπών Επενδύσεων. Το τελευταίο οφείλεται κυρίως στους υψηλότερους τόκους που εισπράττουν τα νομισματικά και άλλα ιδρύματα αποδοχής καταθέσεων.
- **Δευτερογενές Εισόδημα** - Η διεύρυνση του ελλείμματος στο Δευτερογενές Εισόδημα σχετίζεται κυρίως με την μείωση των καθαρών εισπράξεων της κυβέρνησης σε κεφάλαια που απορροφήθηκαν από τα ταμεία της ΕΕ.

Γράφημα 1

Το Ισοζύγιο Πληρωμών

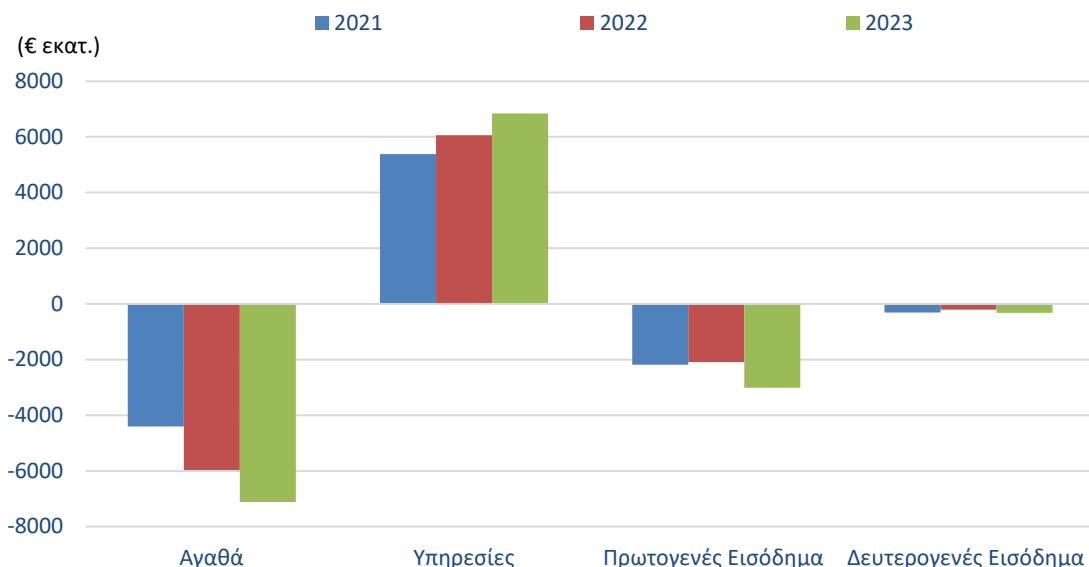

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Γράφημα 2

Το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Ο Λογαριασμός Κίνησης Κεφαλαίων κατέγραψε έλλειμα ύψους €7,3 εκατ. το 2023, σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους €53,0 εκατ. το 2022. Η εν λόγω εξέλιξη οφείλεται κυρίως στις χαμηλότερες επενδυτικές επιχορηγήσεις που λήφθηκαν από την ΕΕ κατά το υπό εξέταση τρίμηνο.

1.2 Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών

Το Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών κατέγραψε επιδείνωση με καθαρές εισροές ύψους €2.878,0 εκατ. το 2023 έναντι καθαρών εισροών ύψους €1.995,7 εκατ. το 2022 (βλ. Πίνακα 1 και Γράφημα 3), συμβάλλοντας έτσι θετικά στη χρηματοδότηση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών². Η προαναφερθείσα εικόνα στον Καθαρό Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό το 2023, αποδίδεται κυρίως στις σημαντικές καθαρές εισροές των κατηγοριών των *Άμεσων Επενδύσεων* και των *Λοιπών Επενδύσεων*, ενώ οι *Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου* κατέγραψαν καθαρές εκροές οι οποίες μόνο μετριάζουν τις καθαρές εισροές που αναφέρονται παραπάνω. Τα *Συναλλαγματικά Διαθέσιμα* κατέγραψαν οριακή καθαρή εισροή κατά το 2023.

Όσον αφορά τις *Άμεσες Επενδύσεις*, οι καθαρές εισροές κατά το 2023 ήταν αποτέλεσμα της μείωσης των καθαρών συναλλαγών περιουσιακών στοιχείων κατά €12.065,4 εκατ. σε συνδυασμό με την μείωση των καθαρών συναλλαγών υποχρεώσεων κατά €8.316,3 εκατ.. (συνολικές καθαρές εισροές ύψους €3.749,1 εκατ.). Η κατηγορία των *Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου* κατέγραψε την μόνη εκροή κατά το 2023 και ανήλθε στα €3.144,2 εκατ.. Συγκεκριμένα, οι καθαρές συναλλαγές περιουσιακών στοιχείων αυξήθηκαν κατά €1.212,2 εκατ. ενώ οι καθαρές συναλλαγές υποχρεώσεων μειώθηκαν κατά €1.932,0 εκατ..

Όσον αφορά την κατηγορία των *Λοιπών Επενδύσεων*, αυτή κατέγραψε μείωση των καθαρών συναλλαγών περιουσιακών στοιχείων κατά €1.810,1 εκατ. ενώ οι καθαρές συναλλαγές υποχρεώσεων

² Η αρνητική ροή χρηματοοικονομικών συναλλαγών συμβάλλει θετικά στη χρηματοδότηση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και αντίστροφα. Όσον αφορά τα πρόσχημα, ένα θετικό πρόσχημο αντιπροσωπεύει αύξηση και ένα αρνητικό πρόσχημο υποδηλώνει μείωση του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

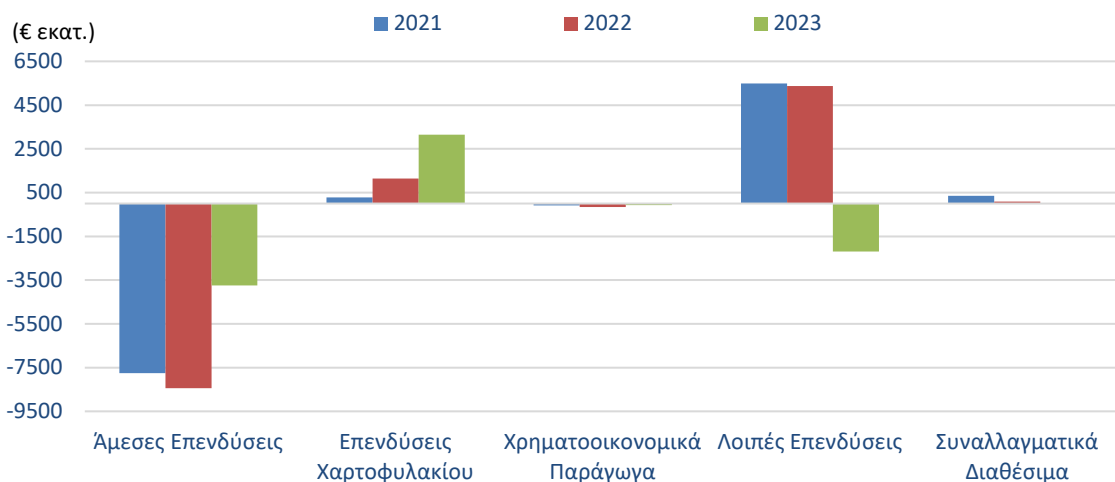
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

αυξήθηκαν κατά €387,2 εκατ. το 2023. Τέλος, τα Χρηματοοικονομικά Παράγωγα και τα Συναλλαγματικά Διαθέσιμα κατέγραψαν καθαρές εισροές ύψους €71,2 εκατ. και €4,6 εκατ. το 2023 σε σύγκριση με καθαρή εισροή ύψους €164,2 εκατ. και με εκροή ύψους €96,8 εκατ. που καταγράφηκαν το 2022, αντίστοιχα.

Γράφημα 3

Το Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών

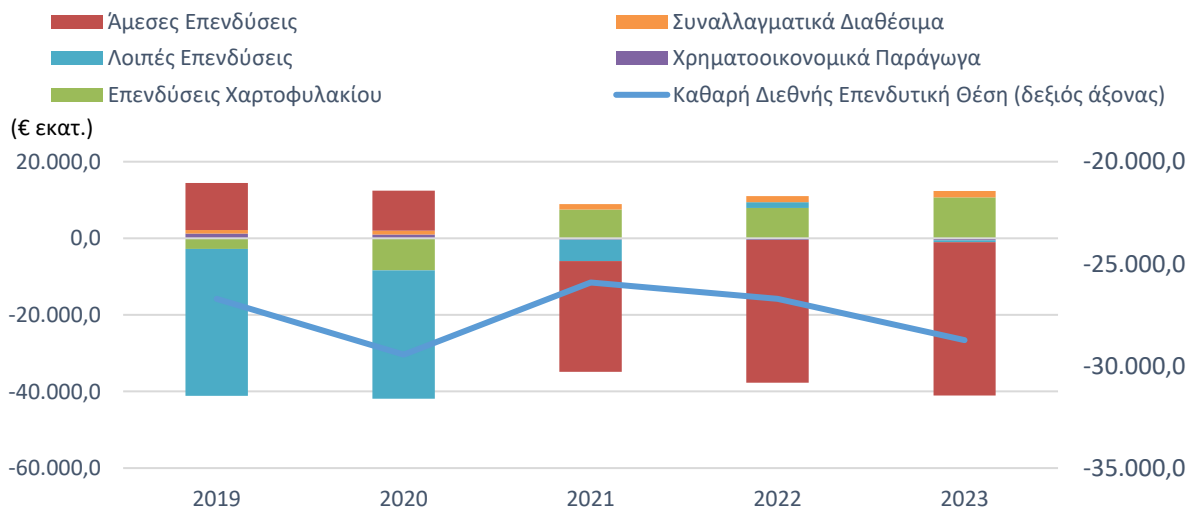
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

II. ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΘΕΣΗ

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Κύπρου με τον υπόλοιπο κόσμο παρέμειναν σημαντικά υψηλότερες από τις απαιτήσεις που κατείχαν οι κάτοικοί της στο εξωτερικό και συνεπώς η Διεθνής Επενδυτική της Θέση παρουσίασε καθαρή θέση παθητικού στα €28.743,3 εκατ. το 2023, έναντι €26.713,5 εκατ. το 2022 (βλ. Γράφημα 4 και Πίνακας 2).

Γράφημα 4

Η Καθαρή Διεθνής Επενδυτική Θέση

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η επιδείνωση της Διεθνούς Επενδυτικής Θέσης κατά το 2023 ήταν κυρίως το αποτέλεσμα της επιδείνωσης των Άμεσων Επενδύσεων, των Λοιπών Επενδύσεων και, σε πολύ λιγότερο βαθμό, των Χρηματοοικονομικών Παραγώγων. Οι μειώσεις στις προαναφερθείσες κατηγορίες μετριάστηκαν κυρίως από τη βελτίωση των Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και, σε μικρότερο βαθμό, των Συναλλαγματικών Διαθεσίμων.

Παράλληλα, η επιδείνωση της καθαρής Διεθνούς Επενδυτικής Θέσης κατά το 2023 οφείλεται στις αρνητικές συναλλαγές, στις αρνητικές αναπροσαρμογές λόγω άλλων μεταβολών στις τιμές και σε λιγότερο βαθμό από τις αρνητικές αναπροσαρμογές λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Οι προαναφερθείσες μεταβολές αντισταθμίστηκαν εν μέρει από τις θετικές Λοιπές αναπροσαρμογές στον όγκο. (βλ. Πίνακα 2).

Πίνακας 2. Διεθνής Επενδυτική Θέση

(€ εκατ.)	2022	2023				
		Θέσεις	Συναλλαγές	Αναπροσαρμογές λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες	Αναπροσαρμογές λόγω άλλων μεταβολών στις τιμές	Λοιπές αναπροσαρμογές στον όγκο
Καθαρή Διεθνής Επενδυτική Θέση	-26.713,5	-2.878,0	-242,6	-1.501,6	2.592,4	-28.743,3
Άμεσες επενδύσεις	-37.271,0	-3.749,1	-566,0	-1.417,4	2.974,7	-40.028,7
Επενδύσεις χαρτοφυλακίου	7.962,9	3.144,2	-12,3	-158,8	-228,0	10.708,0
Χρηματοοικονομικά παράγωγα	-433,3	-71,2	0,0	-4,2	-0,6	-509,3
Λοιπές επενδύσεις	1.455,2	-2.197,3	359,9	1,1	-154,0	-535,1
Συναλλαγματικά διαθέσιμα	1.572,7	-4,6	-24,2	77,7	0,3	1.621,8
Ενεργητικό	475.033,3	-12.840,9	-393,8	2.735,5	4.595,5	469.129,7
Άμεσες επενδύσεις	382.097,4	-12.065,4	-271,6	834,7	5.314,1	375.909,3
Επενδύσεις χαρτοφυλακίου	25.519,1	1.212,2	-245,2	1.766,4	-101,4	28.151,0
Χρηματοοικονομικά παράγωγα	528,5	-173,0	0,0	55,6	0,1	411,2
Λοιπές επενδύσεις	65.315,6	-1.810,1	147,2	1,1	-617,5	63.036,3
Συναλλαγματικά διαθέσιμα	1.572,7	-4,6	-24,2	77,7	0,3	1.621,8
Παθητικό	501.746,8	-9.962,9	-151,2	4.237,1	2.003,2	497.873,0
Άμεσες επενδύσεις	419.368,4	-8.316,3	294,4	2.252,1	2.339,4	415.937,9
Επενδύσεις χαρτοφυλακίου	17.556,1	-1.932,0	-232,9	1.925,2	126,6	17.443,0
Χρηματοοικονομικά παράγωγα	961,8	-101,8	0,0	59,8	0,7	920,5
Λοιπές επενδύσεις	63.860,4	387,2	-212,7	0,0	-463,5	63.571,5

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

III. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΧΡΕΟΣ

Το Ακαθάριστο Εξωτερικό χρέος αυξήθηκε στα €171.696,6 εκατ. το 2023, έναντι €169.326,4 εκατ. το 2022. Επιπλέον, τα εξωτερικά στοιχεία ενεργητικού σε χρεωστικά μέσα παρουσίασαν αύξηση φτάνοντας τα €154.615,2 εκατ. από €147.388,9 εκατ. το 2022. Συνεπώς, το καθαρό Εξωτερικό Χρέος (ακαθάριστο εξωτερικό χρέος μείον εξωτερικά στοιχεία ενεργητικού σε χρεωστικά μέσα) μειώθηκε κατά €4.857 εκατ., φτάνοντας τα €17.081,4 εκατ. το 2023 (βλ. Γράφημα 5).

Πιο αναλυτικά, όσον αφορά:

- **Ακαθάριστο Εξωτερικό Χρέος** - Η αύξηση που παρατηρήθηκε στο Ακαθάριστο Εξωτερικό Χρέος οφείλεται κυρίως στην αύξηση που κατέγραψε ο *Ενδοεταιρικός Δανεισμός* και σε λιγότερο βαθμό στην αύξηση στις κατηγορίες της Κεντρικής Τράπεζας και της *Γενικής Κυβέρνησης*. Οι προαναφερόμενες αυξήσεις μετριάστηκαν από τις μειώσεις που καταγράφηκαν στις κατηγορίες των *Λοιπών Τομέων* και των *Νομισματικών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων*.

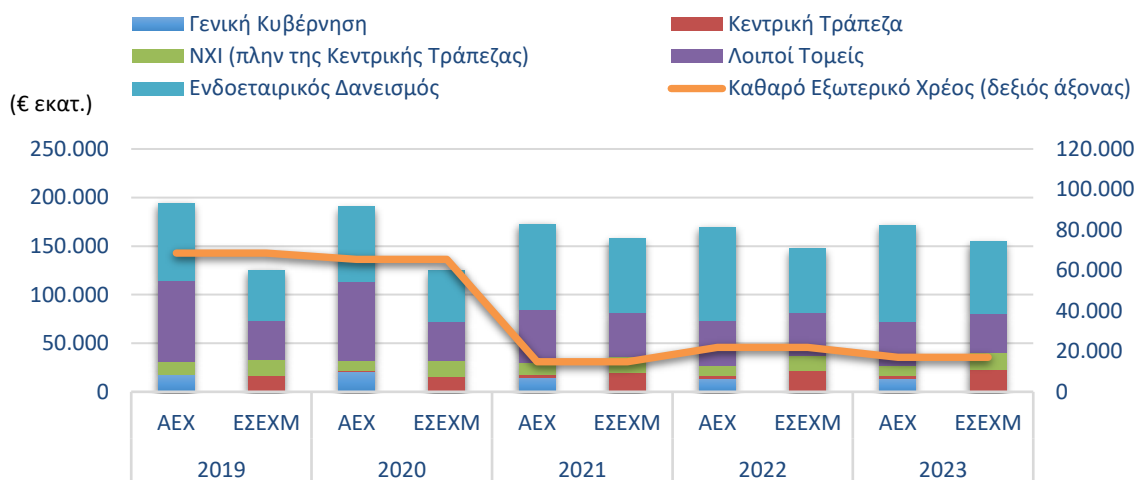
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

- *Εξωτερικά στοιχεία ενεργητικού σε χρεωστικά μέσα – Η αύξηση των εξωτερικών στοιχείων ενεργητικού σε χρεωστικά μέσα οφείλεται στις αυξήσεις που κατέγραψαν οι κατηγορίες, του Ενδοεταιρικού Δανεισμού και των Νομισματικών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων, πλην της Κεντρικής Τράπεζας, της Κεντρικής Τράπεζας και της Γενικής Κυβέρνησης. Οι μειώσεις που κατέγραψαν οι κατηγορίες των Λοιπών Τομέων, αντιστάθμισαν εν μέρει τις παραπάνω αυξήσεις.*

Γράφημα 5

Το Εξωτερικό Χρέος κατά Θεσμικό τομέα

Συντομογραφίες: Ακαθάριστο Εξωτερικό Χρέος (ΑΕΧ), Εξωτερικά Στοιχεία Ενεργητικού σε Χρεωστικά Μέσα (ΕΣΕΧΜ), Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (NXI)

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

IV. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ

IV.1. Γεωγραφική ανάλυση του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών³

Τα στοιχεία για τους κύριους γεωγραφικούς εταίρους του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της Κύπρου (βλ. Γράφημα 6) δείχνουν ότι το 2023, η Κύπρος κατέγραψε διμερή πλεονάσματα έναντι της Γερμανίας (€401,8 εκατ., από €739,3 εκατ. το 2022), του Ηνωμένου Βασιλείου (€39,3 εκατ., από πλεόνασμα ύψους €743,1 εκατ. το 2022) και της Ρωσίας (€126,1 εκατ., από €1.466,7 εκατ. το 2022). Από την άλλη, διμερή ελλείμματα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών το 2023, καταγράφηκαν έναντι της Ελλάδας (έλλειμμα €2.938,8 εκατ. έναντι ελλείματος €2.629,3 εκατ. το 2022), και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής (€572,7 εκατ., έναντι ελλείματος ύψους €749,5 εκατ. ένα χρόνο πριν).

Αναφορικά με τα διμερή στοιχεία έναντι της Ευρωζώνης, καταγράφηκε πλεόνασμα ύψους €2.978,7 εκατ. το 2023 (από πλεόνασμα ύψους €3.570,2 εκατ. το 2022). Παράλληλα, καταγράφηκε πλεόνασμα έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου), ύψους €8.308,8 εκατ. το 2023 (από πλεόνασμα €9.062,8 εκατ. το 2022).

³Μέρος του πληρωτέου Πρωτεύοντος Εισοδήματος (ιδίως εισοδήματος από Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου) δεν αναλύεται σε επίπεδο χώρας σύμφωνα με τα ισχύοντα μεθοδολογικά πρότυπα.

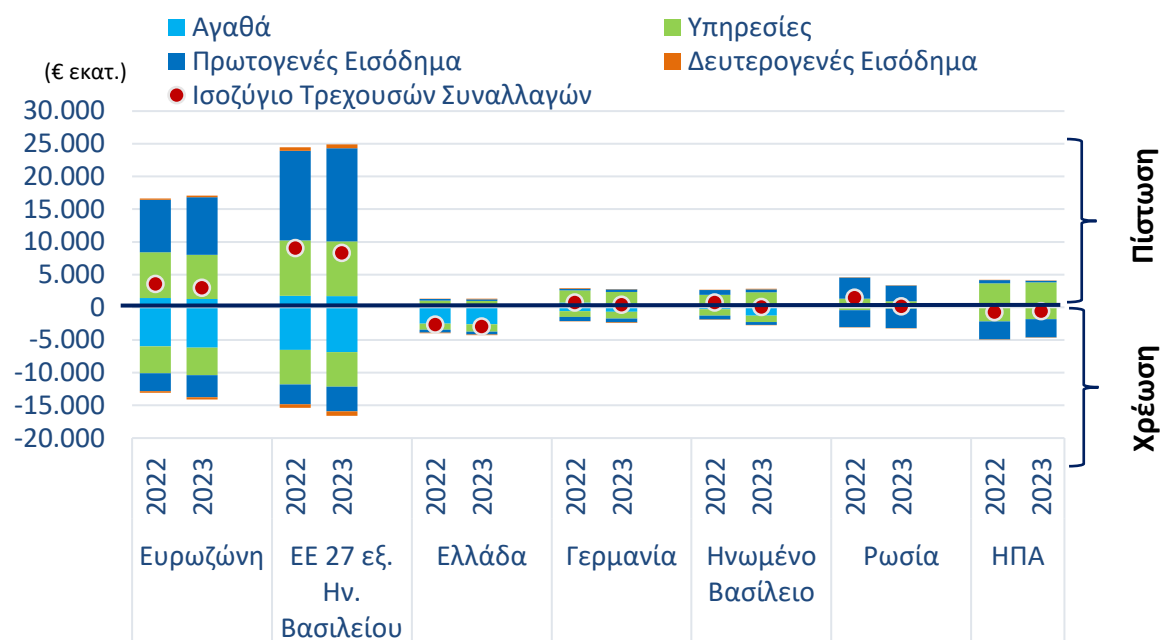

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Γράφημα 6

Γεωγραφική ανάλυση του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

IV. 2. Γεωγραφική ανάλυση της Διεθνούς Επενδυτικής Θέσης⁴

Όπως διαφαίνεται από το Γράφημα 7, τα μεγαλύτερα αποθέματα ενεργητικού και παθητικού της Κύπρου έναντι μεμονωμένης χώρας το 2023, συνέχισαν να καταγράφονται με τη Ρωσία, αντανακλώντας το γεγονός ότι η Κύπρος φιλοξενεί μεγάλο αριθμό οντοτήτων ειδικού σκοπού (SPEs) με ρωσική προέλευση. Ειδικότερα, τα αποθέματα των περιουσιακών στοιχείων της Κύπρου έναντι της Ρωσίας έφτασαν στα €94.268,9 εκατ. και οι υποχρεώσεις στα €87.019,8 εκατ. (καθαρή θέση της τάξης των €7.249,1 εκατ.). Σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση (εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου), τα αποθέματα απαιτήσεων έφτασαν στα €140.527,8 εκατ. και οι υποχρεώσεις στα €159.704,4 εκατ. (αρνητική καθαρή θέση της τάξης των €19.176,5 εκατ.).

Αναφορικά με τις Άμεσες Επενδύσεις, που αποτελεί την κυριότερη κατηγορία της Διεθνούς Επενδυτικής Θέσης, το Ηνωμένο Βασίλειο κατέγραψε καθαρή θέση στα €6.068,4 εκατ., και η Ρωσία κατέγραψε καθαρή θέση στα €8.601,4 εκατ., ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση (εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου) παρουσίασε αρνητική καθαρή θέση της τάξης των €46.343,3 εκατ..

⁴Ορισμένες κατηγορίες της Διεθνούς Επενδυτικής Θέσης (κυρίως οι υποχρεώσεις Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου) δεν μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε συγκεκριμένη αντισυμβαλλόμενη χώρα. Ειδικότερα, ένα ποσοστό της τάξης του 20,9% των συνολικών απαιτήσεων και ποσοστό της τάξης του 16,4% των συνολικών υποχρεώσεων κατά το 2023, δεν μπορούσε να καταναμηθεί γεωγραφικά σε κάποια χώρα.

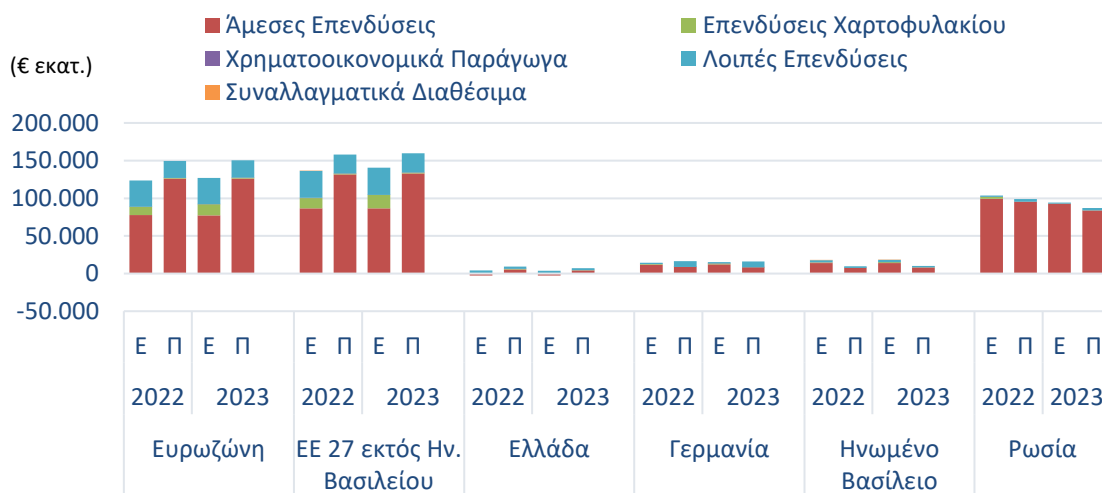

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Γράφημα 7

Γεωγραφική ανάλυση της Διεθνούς Επενδυτικής Θέσης

Συνοτομογραφίες: Ενεργητικό (Ε), Παθητικό (Π)

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

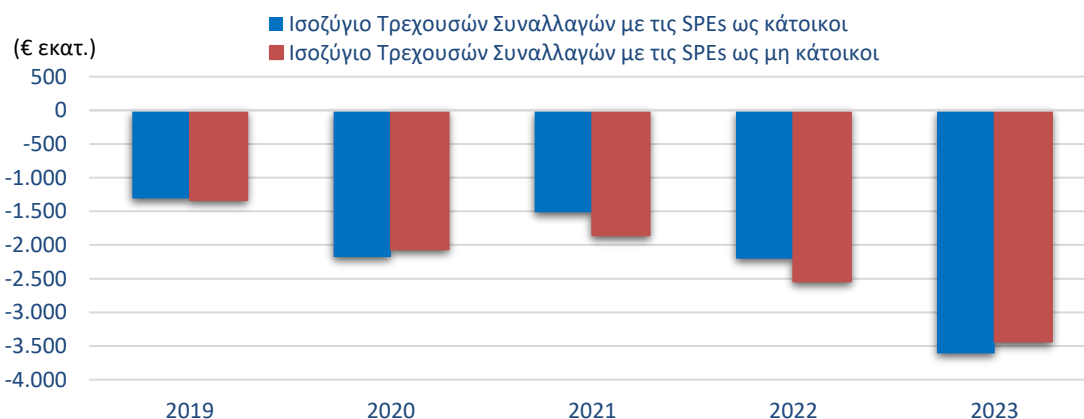
V. ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ (SPEs)

Για σκοπούς πιο αντικειμενικής παρουσίασης των εξωτερικών στατιστικών, τα κυριότερα μεγέθη παρουσιάζονται προσαρμοσμένα και ως προς την επίδραση των οντοτήτων ειδικού σκοπού (SPEs), κατατάσσοντας δηλαδή τις SPEs ως μη κάτοικους.

Το *Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών* προσαρμοσμένο ως προς την επίδραση των SPEs, κατέγραψε επιδείνωση το 2023, καταγράφοντας έλλειμμα €3.434,2 εκατ. σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους €2.540,9 εκατ., το 2022 (βλ. Γράφημα 8) που αντιστοιχεί στο 11,5% και 9,2% του ετήσιου ΑΕΠ της Κύπρου, αντίστοιχα. Η εν λόγω εξέλιξη, όπως προαναφέρθηκε, ήταν απόρροια σχεδόν αποκλειστικά της επιδείνωσης του ελλείμματος του Ισοζυγίου Αγαθών και του Πρωτογενούς Εισοδήματος. Επιπλέον, η επιδείνωση του ελλείμματος του Δευτερογενούς Εισοδήματος αύξησε την επιδείνωση στο *Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών*.

Γράφημα 8

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών με τις SPEs να κατατάσσονται ως κάτοικοι και ως μη κάτοικοι

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

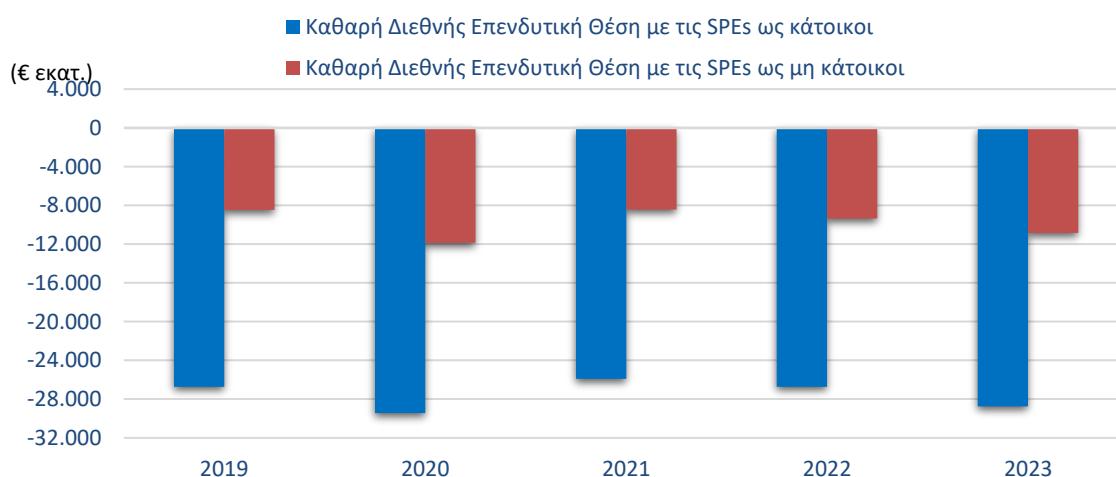
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η Διεθνής Επενδυτική Θέση, προσαρμοσμένη ως προς την επίδραση των SPEs, κατέγραψε καθαρή θέση παθητικού στα €10.847,3 εκατ. το 2023, έναντι καθαρής θέσης παθητικού ύψους €9.359,1 εκατ. κατά το προηγούμενο τρίμηνο (βλ. Γράφημα 9), καταγράφοντας έτσι επιδείνωση. Αξίζει να σημειωθεί ότι το σημαντικό χάσμα μεταξύ της καθαρής Διεθνούς Επενδυτικής Θέσης που αντιμετωπίζει τις SPEs ως κατοίκους και αυτής που αντιμετωπίζει τις SPEs ως μη κατοίκους, συνδέεται κυρίως με πλοιοκτήτριες SPEs. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι αυτές οι εταιρείες κατέχουν πραγματικά περιουσιακά στοιχεία (δηλ. πλοία) τα οποία δεν περιλαμβάνονται στη Διεθνή Επενδυτική Θέση, δεδομένου ότι δεν είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, ενώ η χρηματοδότησή τους προέρχεται κυρίως από μη-εγχώριες πηγές που περιλαμβάνονται στη Διεθνή Επενδυτική Θέση.

Γράφημα 9

Καθαρή Διεθνής Επενδυτική θέση με τις SPEs να κατατάσσονται ως κάτοικοι και ως μη κάτοικοι

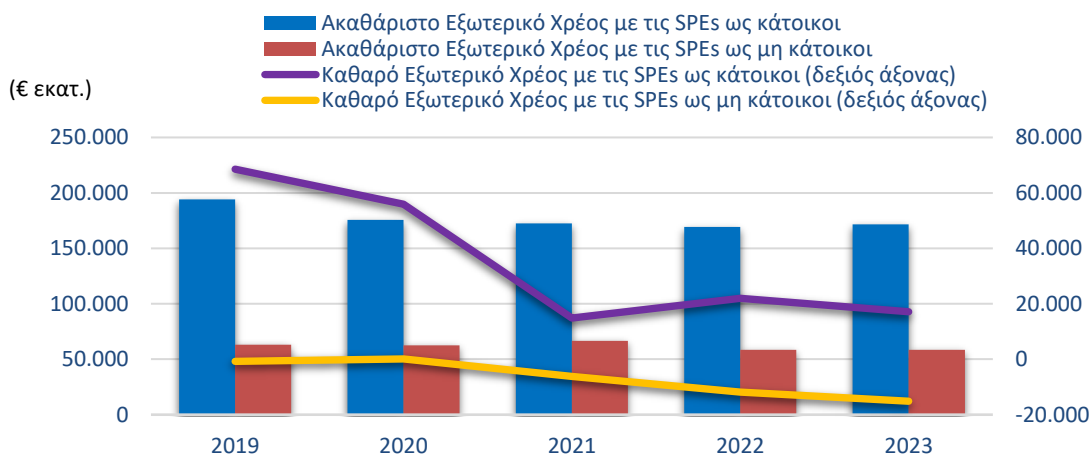

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Το Ακαθάριστο Εξωτερικό Χρέος, προσαρμοσμένο ως προς την επίδραση των SPEs, ανήλθε στα €58.448,5 εκατ. το 2023, ελαφρώς αυξημένο έναντι €58.444,7 εκατ. το 2022, ενώ ο αντίστοιχος δείκτης για το καθαρό εξωτερικό χρέος μειώθηκε στα -€15.141,3 εκατ. έναντι -€11.861,7 εκατ., το 2022 (βλ. Γράφημα 10).

Γράφημα 10

Εξωτερικό Χρέος με τις SPEs να κατατάσσονται ως κάτοικοι και ως μη κάτοικοι

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου